

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Infraplanas“
El. p.: info@infraplanas.lt

2017-12- 12

Nr. (28.5)-A4- 12873

I

Nr.

UAB „Biokuro energija“
El. p.: almantas.vinikas@gmail.com

Panevėžio miesto savivaldybės
administracija
El. p.: administracija@panevezys.lt

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
Panevėžio departamentas
El. p. panevezys@nvsc.lt

Panevėžio apskrities priešgaisrinė gelbėjimo
valdyba
El. p. panevezys.pgv@vpgt.lt

Kultūros vertybių apsaugos departamento
Panevėžio skyriui
El. p. panevezystp@heritage.lt

Kopija
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Panevėžio regiono aplinkos apsaugos
departamentas

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL BOKURO VANDENS ŠILDYMO KATILINĖS STATYBOS BERŽŪ G. 6 B, PANEVĖŽYJE POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Peržiūrima atrankos išvada.

Aplinkos apsaugos agentūros 2017-10-06 priimta atrankos išvada Nr. (28.5)-A4-10279 dėl gamybos, pramonės paskirties pastato – biokuro vandens šildymo katilinės (galia 2×8 MW) statybos poveikio aplinkai vertinimo (toliau – Atrankos išvada). Pagal Atrankos išvadą planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

1¹. Kur, kada ir kokiuose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie Atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma.

Apie priimtą atrankos išvadą buvo paskelbta laikraščiuose: „Lietuvos aidas“ (2017-10-14) ir „Sekundė“ (2017-10-11), Panevėžio miesto savivaldybės skelbimų lentoje (2017-10-11).

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – UAB „Biokuro energija“ Konstitucijos pr. 26, Vilnius, tel. (8-699) 88 57 10, el. p. : almantas.vinikas@gmail.com.

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas - gamybos, pramonės paskirties pastato –

biokuro vandens šildymo katilinės (galia 2×8 MW) statyba.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta - Beržų g. 6B, Panevėžys.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas. Planuojama ūkinė veikla (toliau - PŪV) – vandens šildymo biokuro katilinė (galia 2×8 MW) su kondensaciniu ekonomizeriu (galia 3,9 MW) statyba, bus vykdoma dalyje kitos paskirties 4,7488 ha žemės sklypo, kurio kad. Nr. 2701/0028:571. Teritorijos plotas, kurioje bus statoma katilinė – 1,0418 ha. PŪV teritorija patenka į Panevėžio miesto I vandenvietės apsaugos zonos 3 juostos b sektorių. PŪV planavimo procese bus vykdoma detaliojo plano korektūra ir sklypo dalies, kurioje bus statoma katilinė, naudojimo būdo, reikalingo vykdyti PŪV, papildymas.

PŪV įgyvendinimo metu ketinama pastatyti pastatą, kuriame bus įrengiama katilinės patalpa, talpinanti du po 8 MW galios biokuro kūrenamus vandens šildymo katilus (bendra galia 16 MW) bei 3,9 MW galios, abiems katilams skirtą dūmų kondensacinį ekonomizerį, skirtą grįžtamojo termofikacinio vandens šildymui, bei kitus katilinės sklandžiai veiklai reikalingus įrenginius (pakuros, dūmų valymo ir šalinimo įranga, multiciklonas, pelenų šalinimo įranga, pelenų bunkeriai, katilo kaitrinių vamzdžių vidinių paviršių automatinio valymo (pneumo impulsinis) pilna sistema su atskiru kompresoriumi, veikianti nestabdant katilo darbo). Greta, tame pačiame pastate, bus įrengiamas kuro sandėlis su hidraulų patalpa ir kuro padavimo transporteriais, kuriais bus tiekiamas biokuras į katilinę. Vienu metu sandėlyje bus laikoma 1 paros, katilinei dirbant maksimaliu apkrovimu, biokuro kiekis. Taip pat bus statomas 25 m aukščio ir 1,5 m diametro dūmtraukis, atvira biokuro saugojimo aikštelė ir 3×18 m, 60 t keliamosios galios automobilinės svarstyklės, skirtos pasverti atvežamą biokurą. Kuro sandėliavimo aikštelė bus įrengiama vadovaujantis Bendrosios gaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 „Dėl bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių priešgaisrinės apsaugos departamento prie vidaus reikalų ministerijos ir priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymų netekusiais galios“ (aktuali redakcija), 381 punktu, pagal kurį medienos pjuvenos, skiedros, biokuras, gali būti sandėliuojami kieto kuro aikštelėse krūvomis ne arčiau kaip 15 m nuo pastatų ir statinių, o šių krūvų aukštis neturi viršyti 8 m, pagrindo plotis – 12 m, o praeigos tarp jų – ne siauresnės kaip 4 m. Vienu metu aikštelėje bus laikoma 4 parų, katilinei dirbant maksimaliu apkrovimu, biokuro kiekis. PŪV teritorijoje esantys nebenaudojami pastatai bus demontuoti. Planuojama statyti katilinė bus prijungiama prie visų katilinės sklandžiai veiklai reikalingų infrastruktūrų – šilumos perdavimo, elektros, vandentiekio, nuotekų tinklų. Dalis teritorijoje esančios kietos dangos bus atnaujinama – išardoma didelė dalis senos asfalto dangos, perklojama naujai asfaltbetonio danga ir įrengiama žalia veja. Įgyvendinus PŪV teritorija bus pilnai sutvarkyta.

Planuojamoje statyti biokuro vandens šildymo katilinėje bus gaminama šilumos energija, kuri bus tiekama į centralizuotus miesto šilumos tinklus. Planuojama, kad biokuro katilinė per metus veiks 8 000 valandų ir pagamins 119 400 MWh/m. šiluminės energijos. Katilinėje kaip kuras bus naudojama mediena (smulkinta mediena, miško kirtimo atliekos), rezervinis kuras nenumatomas. Degimo produktai, susidarę degimo metu, išmetami per planuojamą statyti taršos šaltinį – dūmtraukį. Kietosios dalelės dūmuose bus valomos multiciklone ir kondensaciniame ekonomizeriulyje, valymo efektyvumas siekia atitinkamai 90 %. Šių įrenginių gamintojas pateikia deklaracijas dėl įrenginių efektyvumo pagrindimo. Į aplinkos orą per metus bus išmetama šių teršalų: CO – 245 t, NO_x - 39,12 t, SO₂ – 0,473 t ir kietųjų dalelių 0,967 t. Buvo atliktas aplinkos oro teršalų iš PŪV taršos šaltinių (poveikio aplinkos orui ir kvapo intensyvumo) modeliavimas su programa ISC AERMOD- Wiew. Pagal gautus aplinkos oro užterštumo sklaidos skaičiavimus, prognozuojama, kad dėl PŪV neigiamas poveikis aplinkai ir žmonių sveikatai nenumatomas, nes nei kvapo, nei teršalų apskaičiuota koncentracija neviršija nustatytų ribinių verčių nei įmonės teritorijos ribose, nei artimiausiame gyvenamųjų namų kvartale, esančiame pietvakarių kryptimi.

Į katilinę biokuras bus atvežamas uždaru sunkiuoju autotransportu, su galiniu arba šoniniu iškrovimu. Katilinės teritorijoje biokuro transportavimui iki automatinės kuro padavimo sistemos bus naudojamas vienas frontalinis krautuvas. Kuro tiekimo iš sandėlio įrenginiai bus valdomi automatiškai, pagal katilo apkrovimą. Numatoma, kad per dieną į PŪV teritoriją atvyks 10 vnt. sunkvežimių ir 5 vnt. lengvojo transporto. Transportas į teritoriją pateks iš Beržų gatvės. Atlikus PŪV triukšmo modeliavimą, nustatyta, kad ūkinė veikla neigiamos įtakos gyvenamajai aplinkai neturės. Triukšmo lygis ties artimiausiais gyvenamaisiais pastatais bus < 35 dB(A), kas atitinka Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytas normas.

Planuojamo naudoti biokuro drėgnis sieks 55 %, todėl dėl santykinai didelio drėgnumo, dulkėjimas krovos ir sandėliavimo metu nenumatomas.

Pelenai iš biokuro pakuros automatine sauso tipo transporterine sistema bus šalinami į du uždaro tipo po 10 m³ pelenų konteinerius (vienas konteineris bus skirtas pakeitimui, prisipildžius pirmajam). Konteineriai įrengiami uždaroje patalpoje. Konteineryje surinkti pelenai pakraunami į sandarią transporto priemonę ir perduodami atliekas tvarkančiai įmonei. Vandens tiekimas numatomas iš centralizuotų miesto vandens tiekimo tinklų. Per metus numatoma sunaudoti 3554 m³ vandens buitiniams reikmėms bei ekonomazerio užpildymui. Susidariusios buitinės nuotekos bus nuvestos į miesto buitinių nuotekų centralizuotus tinklus. PŪV teritorijoje transporto judėjimo keliai ir stovėjimo aikštelės bus asfaltuotos (4 483 m²), likusi teritorijos dalis bus apželdinta žole (3 920 m²). Susidariusios paviršinės nuotekos, nuo kieta danga dengtų teritorijų ir kurios gali būti užterštos biokuru (biokuro likučiais), bus nukreipiamos į projektuojamus trapus su biokuro gaudyklėmis, o po jų į centralizuotus miesto paviršinių nuotekų (lietaus) tinklus. Numatoma, kad trapus katilinės personalas apžiūrės periodiškai (kartą per mėnesį) katilinės eksploataavimo metu. Prisipildžius trapui biokuru, krepšys bus išimamas ir ištuštinamas (susikaupęs krepšyje biokuras išpilamas kuro sandėlyje). Pagal veiklos pobūdį vadovaujantis Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl Paviršinių nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, nuostatomis, PŪV teritorija nepriskiriama prie galimai taršių teritorijų.

Vykdomos ūkinės veiklos metu susidariusios atliekos bus renkamos, rūšiuojamos ir pridudamos atliekų tvarkytojams.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas. Žemės sklypas, kuriame planuojama ūkinė veikla nepatenka į „Natura 2000“ teritoriją ir nėra artimoje jos aplinkoje. Artimiausia „Natura 2000“ teritorija - Žalioji giria (LTPAN0006) – 5,7 km šiaurės rytų kryptimi nutolusi nuo PŪV, todėl PŪV poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas nėra tikslingas.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą. Suinteresuotos visuomenės atstovai 2017-11-09 raštu „Dėl atrankos išvados dėl biokuro vandens šildymo katilinės statybos adresu Beržų 6 B, Panevėžyje, poveikio aplinkai vertinimo“ (toliau – Prašymas) kreipėsi į Aplinkos apsaugos agentūrą prašydami persvarstyti priimtą Atrankos išvadą. Taip pat Visuomenės atstovai jau po atrankos išvados persvarstymo 2017-12-07 raštu teikė reikalavimą atlikti pilną poveikio aplinkai vertinimą dėl planuojamos statyti biokuro katilinės Beržų g. 6B, Panevėžyje.

Pagrindiniai motyvai:

6.1. Suprojektuotas 25 m aukščio dūmtraukis neužtikrins pakankamos teršalų sklaidos, nes katilinė planuojama statyti šalia daugiabučių gyvenamųjų namų.

6.2. Išsamiai neaptartas sunkiasvorio transporto judėjimo kelias ir nesprenžiamos dėl to kylančio problemos.

6.3. Nenagrinėjama biokuro savaiminio užsidegimo grėsmė, nenumatoma ekstremalių įvykių ar situacijų grėsmė.

6.4. Kyla pagrįstų abejonių dėl deklaruojamų metinių teršalų kiekių pagrįstumo ir teisingumo.

6.5. Yra neatitikimų dėl momentinių teršalų kiekių po valymo.

6.6. Kyla abejonių dėl realiai galimo biokuro kiekio sudeginimo.

6.7. PŪV informacijoje neatitinka išmetami pro kaminą kietųjų dalelių metiniai dydžiai.

6.8. Pateikti neaiškūs kriterijai, pagal kuriuos pasirinkti tam tikri sklypai, teršalų rūšys, apskaičiuoti skirtingi atstumai tarp pačių objektų (PŪV informacija, 26 lentelė).

6.9. Skiriasi duomenys poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje ir PŪV informacijoje.

6.10. PŪV informacijoje nurodoma, kad sandėliuojant kurą vyksta kuro erozija, įtakojanti aplinkos oro taršą kietosiomis dalelėmis ištusus metus.

6.12. Neįvertintas suminis visų įrenginių triukšmo lygis.

6.13. Neįvertinti foniniai triukšmo rodikliai.

6.14. Kyla abejonės, ar triukšmo matavimai atlikti analogiškoje katilinėje.

6.15. PŪV informacijos teršalų sklaidos žemėlapiuose pateikiama, kad teršalų sklaida mažėja labai nežymiai 500 – 1000 m atstumu nuo katilinės, o teršalų daugiausiai tenka toms teritorijoms, kurios įsikūrę nuo katilinės į šiaurę ir rytus, miesto centro link.

6.16. PŪV informacijoje nėra nurodoma apie papildomas taršos priemones – nėra numatyta įrengti elektrostatiškus filtrus, monitorinę spintą, o juk katilinė bus statoma šalia gyvenamųjų daugiabučių ir individualių namų.

6.17. PŪV neatitinka Panevėžio miesto specialiojo šilumos plano ir Panevėžio miesto teritorijos bendrojo plano sprendinių.

6.18. Nebuvo nustatytas, apibūdintas ir įvertintas galimas tiesioginis ir netiesioginis planuojamos ūkinės veiklos sukeliama biologinių, cheminių ir fizikinių veiksnių poveikis visuomenės sveikatai, taip pat aplinkos elementų ir visuomenės sveikatos tarpusavio sąveikai.

6.19. Nebuvo nustatytas, apibūdintas ir įvertintas galimas tiesioginis ir netiesioginis planuojamos ūkinės veiklos poveikis socialinei ekonominei aplinkai ir materialinėms vertybėms (artimiausių gyventojų būstams ir nekilnojamam turtui).

6.20. Nebuvo numatytos priemonės sumažinti planuojamos ūkinės veiklos neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.

6.21. Nesvarstytos alternatyvos ir būdai sumažinti neigiamus gyventojų psichologinius veiksnius.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą.

Posėdis įvyko 2017 m. lapkričio 24 d. 10 val. Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Panevėžio ir Utenos skyriuje, adresu Žvaigždžių g. 21, Panevėžys. Dalyvavo: Aplinkos apsaugos agentūros atstovai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovo atstovai, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento atstovai, Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas, Panevėžio regiono aplinkos apsaugos departamento atstovai. Panevėžio miesto savivaldybės administracijos atstovai el. paštu informavo, kad posėdyje nedalyvavo. Posėdyje dalyvavo vienas visuomenės atstovas. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovo atstovai atsakė į suinteresuotos visuomenės pateiktus klausimus ir pažymėjo, kad atsižvelgiant į Visuomenės pageidavimus kamino aukštis buvo padidintas iki 25 m ir valymo efektyvumas padidintas iki 90 proc. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento atstovai patikslino, kad triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti pagal galiojančias metodikas. Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas pažymėjo, kad pastabų dėl PŪV neturi.

Antras posėdis įvyko 2017 m. gruodžio 5 d. 10 val. Aplinkos apsaugos agentūroje, A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius. Šis posėdis buvo kviečiamas, nes dėl įvykusios techninės klaidos visuomenė negavo kvietimo dalyvauti atrankos išvados persvarstyme 2017 m. lapkričio 24 d. Dalyvavo: Aplinkos apsaugos agentūros atstovai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovo atstovai,

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento atstovai ir suinteresuotos visuomenės atstovai. Kiti PAV subjektai neatvyko, apie neatvykimo faktą ir priežastis nepranešė. Šio posėdžio metu buvo aptarti suinteresuotos visuomenės iškelti klausimai.

8. Pastabos, pasiūlymai

8.1. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie priimtą galutinę atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

8.2. Planuojamos ūkinės veiklos vykdytojas privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui.

8.3. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veikos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

8.4. Planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimas galimas tik tuo atveju, jei planuojamos ūkinės veiklos teritorija atitiks Panevėžio miesto galiojančius teritorijų planavimo dokumentų sprendinius. Žemės naudojimo ir paskirties klausimai turi būti sprendžiami teritorijų planavimo proceso metu.

8.5. Vykdytą veiklą, katilinėje naudoti tik tokį kurą, kuris buvo nurodytas pateiktoje informacijoje dėl atrankos atlikimo, ir atitinkantį Kietojo biokuro kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. gruodžio 6 d. įsakymu Nr. 1-310 „Dėl Kietojo biokuro kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

8.6. Kurą deginančio įrenginio eksploatavimas ir veiklos vykdytojo vykdoma išmetamų teršalų kontrolė turi atitikti Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. D1-244 „Dėl Išmetamų teršalų iš kurą deginančių įrenginių normų LAND 43-2013 patvirtinimo“ ir Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. D1-778 „Dėl Išmetamų teršalų iš vidutinių kurą deginančių įrenginių normų patvirtinimo“ reikalavimus.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą.

9.1. Atsižvelgiant į suinteresuotos visuomenės prašymuose išdėstytus motyvus (pagal galutinės atrankos išvados 6 punkte nurodytus klausimus) ir pasiūlymus, ir juos įvertinus, aplinkybių dėl kurių turėtų būti atliktas pilnas PŪV poveikio aplinkai vertinimas nenustatyta:

9.1.1 Pagal PŪV dokumentų rengėjo atliktus paskaičiavimus nustatyta, kad vengiant viršnormatyvinės taršos iš PŪV užtektų ir 20 m aukščio dūmtraukio, tačiau PŪV užsakovas, siekdamas apsidrausti ir tuo pačiu nuraminti visuomenėje kilusį nerimą, apsisprendė įrengti 25 m aukščio dūmtraukį. Pagal informacijoje atrankai pateiktus ir papildomai Aplinkos apsaugos agentūros atliktus aplinkos oro užterštumo matematinio modeliavimo, atlikto programa „ISC - AERMOD-View“ (toliau- AERMOD), rezultatus neigiamas poveikis aplinkos orui ir žmonių sveikatai nenumatomas, nes nei vieno teršalo (CO, NO_x, SO₂ ir kietųjų dalelių) koncentracija, įvertinant foninę taršą, neviršija nustatytų ribinių verčių nei įmonės ribose, nei artimiausiame gyvenamųjų namų kvartale, esančiame pietvakarių kryptimi. Į atmosferą iš katilinės išsiskiriančių teršalų kiekiai apskaičiuoti skirtingomis metodikomis. Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą, buvo naudotos maksimalios momentinės emisijos, įvertinant išvalymo įrenginių pajėgumus, t.y. vertinamas blogiausio scenarijaus principas, kai katilinė dirba maksimaliu režimu, ir aktualūs Panevėžio miesto foninio užterštumo duomenys.

9.1.2. Pagal užsakovo pateiktą informaciją Panevėžio miesto pagrindinėse gatvėse eismo

intensyvumas sudaro 5000 automobilių per parą. Į PŪV teritoriją numatomas transporto intensyvumas iki 10 sunkvežimių per darbo dieną. Taigi, transporto srauto padidėjimas vietinėse gatvėse bus santykinai mažas, kad turėtų reikšmingą fizikinės (akustinės) ir cheminės taršos pokytį gretimybėje esančioms teritorijoms.

9.1.3. PŪV objektas projektuojamas ir bus eksploatuojamas laikantis tokiam objektui keliamų priešgaisrinės saugos keliamų reikalavimų. Objekto priežiūrą vykdys darbuotojai, o kontrolę atliks už priešgaisrinę saugą atsakinga institucija. Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremaliųjų įvykių ir (arba) susidariusių ekstremaliųjų situacijų, įskaitant tas, kurias gali lemti klimato kaita nenumatoma. Statiniai bus projektuojami ir įrengiami atsižvelgiant į visus priešgaisrinius reikalavimus, įrengiant reikalingą gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemą, gaisrinius hidrانتus. Kuro sandėliavimo aikštelė bus įrengiama ir kuras joje bus laikomas vadovaujantis Bendrosios gaisrinės saugos taisyklių, patvirtintų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64 „Dėl bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių priešgaisrinės apsaugos departamento prie vidaus reikalų ministerijos ir priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymų netekusiais galios“ (aktuali redakcija), reikalavimais. Atrankos išvados persvarstymo posėdyje, įvykusiame 2017 m. lapkričio 24 d., Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovas pažymėjo, kad šiame etape pateiktos informacijos dėl priešgaisrinės saugos pakanka ir poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

9.1.4. Metinis ir momentinis teršalų kiekis apskaičiuotas, vadovaujantis metodikomis, įrašytomis į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“.

9.1.5. Į atmosferą iš katilinės išmetamų teršalų kiekiai apskaičiuoti skirtingomis metodikomis. Atliekant teršalų sklaidos modeliavimą, buvo naudotas maksimalus momentinis išmetamų teršalų kiekis, įvertinant išvalymo įrenginių efektyvumą, t. y. vertinamas blogiausio scenarijaus principas, kai katilinė dirba maksimaliu režimu.

9.1.6. Sandėliuojamo biokuro dulkėjimas nenumatoma, kadangi, biokuras pristatomas pakankamai drėgnas (drėgnumas 55 proc.), teritorija yra aptverta, dėl to mažėja vėjo greitis ir dulkėjimo galimybė, be to, šio kuro sandėliavimo trukmė trumpa (numatoma laikyti daugiausiai keturių parų kuro atsarga). Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos naujausioje redakcijoje (*anglų kalba* – The latest published version of EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook), paskelbtoje Europos aplinkos agentūros interneto svetainėje, nurodoma, jog iš biokuro sandėliavimo vietų, kietųjų dalelių išsiskyrimas yra nereikšmingas, todėl susidarančių teršalų kiekiai nėra skaičiuojami.

9.1.7. Triukšmo skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CADNA A 4.0, įvertinant pastatų aukštingumą, garso izoliacijos rodiklius, reljefą, meteorologines sąlygas ir vietovės triukšmo absorbcinės savybes, taip pat visus su PŪV susijusius triukšmingus procesus ir šaltinius: atvykstantį, išvykstantį transportą, biokuro transportavimą krautuvu, katilinės technologinė įrangą, stacionarius triukšmo šaltinius esančius katilinės išorės aplinkoje. Triukšmo lygio vertinimo metu siekta išsiaiškinti ar PŪV sąlygoja reikšmingą triukšmo lygio padidėjimą ties gyvenama aplinka, todėl foninis triukšmas nebuvo vertintas. Atlikta analizė parodė, jog PŪV įtakos suminiam triukšmo poveikiui neturės, kadangi apskaičiuotas triukšmo lygis gyvenamoje aplinkoje neviršys Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ nustatytų ribinių verčių. Triukšmo mažinimui įtakos turėjo, visu pirma, gyvenamosios paskirties sklypus skiria aukšta mūrinė siena, kuri puikiai izoluoja triukšmo sklaidimą link jautrių teritorijų, antra pagrindiniai

triukšmo šaltiniai bus katilinės vidaus patalpoje ir jų triukšmą izolios pastato sienos. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamento atstovai, dalyvavę abejuose posėdžiuose, dėl triukšmo lygio paskaičiavimo ir modeliavimo pastabų neturėjo.

9.1.8. Aplinkos oro teršalų sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad PŪV vietovėje išliks dominuojanti foninė tarša, todėl PŪV sąlygojama aplinkos oro teršalų koncentracija aplinkos ore yra santykinai maža ir mažėja tostant nuo PŪV. Kadangi teršalų koncentracija aplinkos ore nebus ženkli ir neviršys ribinių verčių, todėl taikyti papildomų taršos mažinimo priemonių nėra poreikio.

9.1.9. Atrankos išvados persvarstymo metu veiklos vykdytojas ir PAV dokumentų rengėjas užtikrino, kad katilai skirti deginti biokurą, kuris turės atitikti šiam kurui nustatytus reikalavimus.

9.1.10. Pagal Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ ir kitus teisės aktus automatinis išmetamų į aplinkos orą teršalų monitoringas tokiems objektams neprivalomas.

9.1.11. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatomis, teritorijų planavimo sprendinių vertinimas nėra PŪV PAV proceso dalis. Be to, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Šiaulių teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentas pagal kompetenciją atliko numatomo įgyvendinti projekto baigiamuoju etapu atliekamų procedūrų ir priimtų sprendinių atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams tikrinimą ir 2017-06-21 raštu Nr. 2D-8793-(19.2) pažymėjo, kad Panevėžio miesto bendrojo plano sprendiniai nedraudžia biokuro katilinės statybos PŪV teritorijoje.

9.1.12. Atsižvelgiant į PAV direktyvos nuostatas, Europos Teisingumo Teisme išnagrinėtas bylas pagal klausimus („<...> ar PAV direktyvos 3 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad: 1) sąvoka „materialinės vertybės“ apima tik jų medžiagą, ar ir jų vertę, 2) ar PAV taip pat skirtas apsaugoti asmenį nuo turtinės žalos atsiradimo, sumažėjus jo nekilnojamojo turto vertei?“) ir priimtus prejudicinius sprendimus („<...> pagal Direktyvos 85/337 3 straipsnį būtina įvertinti tiesioginį ir netiesioginį projekto poveikį, be kita ko, žmonėms ir materialinėms vertybėms, o pagal šio straipsnio ketvirtą įtrauką – ir šių dviejų veiksnių sąveikai. Todėl pirmiausia būtina įvertinti projekto poveikį žmonių naudojimuisi materialinėmis vertybėmis (pvz. dėl triukšmo negali būti naudojami pastatai). Į PAV, atliekamą pagal PAV direktyvos 3 straipsnį, neįeina nagrinėjamos planuojamos ūkinės veiklos poveikis materialinių vertybių vertei, nes PAV direktyvos apsaugos tikslas apsaugoti nuo turtinės žalos tiek, kiek ji yra veiklos poveikio aplinkai tiesioginė pasekmė, o ekonominė žala (pvz., nepalanki konkurencinė padėtis), kurios tiesiogiai nesukelia poveikis aplinkai, turi būti atskirta.“ Planuojama ūkinė veikla nesąlygos poveikio socialinei ekonominei aplinkai ir materialinėms vertybėms (artimiausių gyventojų būstams, nekilnojamam turtui), kadangi pagal pateiktus Informacijoje atrankos atlikimui duomenis ir atliktus skaičiavimus vykdant planuojamą ūkinę veiklą nebus viršijamos nei teršalų, nei triukšmo nustatytos ribinės vertės, taip pat įmonė yra VĮ Registrų centre įregistravusi PVSV metu nustatytą SAZ, kuri sutampa su įmonės ribomis ir nepatenka į gyvenamąsias teritorijas.

9.1.13. PŪV poveikio visuomenės sveikatai vertinimas buvo atliktas poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrų metu, kurias atlikus Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamentas pritarė poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitai. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Panevėžio departamentas, kaip poveikio aplinkai vertinimo subjektas, atsakingas už visuomenės sveikata, pritarė dėl neprivalomo PŪV poveikio aplinkai vertinimo ir papildomų grėsmių poveikio aplinkai vertinimo procedūrų metu visuomenės sveikatai nenustatė.

9.1.14. Planuojama ūkinė veikla, įvertinant jos pobūdį, nesąlygoja biologinės taršos susidarymo.

9.1.15. PAV informacijoje atrankai pateikti duomenys ir vertinimas yra panašios apimties,

kuris turėtų būti atliktas poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje, t.y. pilno poveikio aplinkai vertinimo metu, todėl jau šiuo poveikio aplinkai vertinimo proceso etapu galima daryti išvadą, jog PŪV reikšmingo neigiamo poveikio aplinkai nesukelia ir yra galima, o poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje būtų naudojami tie patys išėities duomenys, atlikti tie patys teršalų ir triukšmo sklaidos skaičiavimai.

9.1.16. PAV subjektai, dalyvavę atrankos išvados persvarstymo posėdžiuose, pritarė pradinei PŪV PAV atrankos išvadai ir papildomos informacijos neprašė.

9.2. Kiti Atrankos išvadoje nurodyti motyvai, persvarsčius Atrankos išvadą, liko nepakitę:

9.2.1. PŪV numatoma užstatytoje Panevėžio miesto teritorijoje, nepatenkančioje į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas bei nepasižyminčioje estetinėmis, gamtos, nekilnojamosiomis kultūros ar kitomis vertybėmis, todėl neigiamo reikšmingo poveikio šiems elementams nebus.

9.2.2. Aplinkos tarša nuotekomis nenumatoma, kadangi PŪV metu susidarysiančios buitinės, gamybinės ir paviršinės (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekos bus tvarkomos teisės aktuose nustatyta tvarka ir išleidžiamos į Panevėžio miesto centralizuotus nuotekų tinklus pagal tinklų operatorių išduotas prisijungimo sąlygas. Paviršinių (lietaus ir sniego tirpsmo) nuotekų valymui prieš jas išleidžiant į centralizuotus tinklus, numatoma įrengti trapus su biokuro gaudykle, kas užkirs kelią biokuro atliekoms patekti į miesto lietaus kanalizacijos tinklus.

9.2.3. Numatytos oro taršos mažinimo priemonės, t. y. išmetamų iš katilinės kietųjų dalelių valymas multiciklone ir kondensaciniame ekonomaizeryje, kurių išvalymo efektyvumas bus 90 %. Pagal informacijoje atrankos atlikimui pateiktus ir papildomai Aplinkos apsaugos agentūros atliktus aplinkos oro užterštumo matematinio modeliavimo, atlikto programa AERMOD, rezultatus neigiamas poveikis aplinkos orui ir žmonių sveikatai nenumatomas, nes nei vieno teršalo koncentracija, įvertinant foninę taršą, neviršija nustatytų ribinių verčių nei įmonės ribose, nei artimiausiame gyvenamųjų namų kvartale, esančiame pietvakarių kryptimi.

9.2.4. PŪV metu neigiamas poveikis dėl jonizuojančios ir nejonizuojančios (elektromagnetinės) spinduliuotės, biologinės, šiluminės taršos susidarymo nenumatomas.

9.2.5. Aplinkos tarša atliekais nenumatoma, kadangi PŪV metu susidarančios atliekos bus tvarkomos pagal Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatas ir kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

9.2.6. Dideli, reikšmingi turinčių įtakos reljefo pokyčiui, kasybos darbai teritorijoje nebus vykdomi. Statybos darbų metu nukastas dirvožemio sluoksnis bus saugomas toje pačioje teritorijoje ir vėliau panaudojamas, tos pačios teritorijos rekultivavimui.

9.2.7. Planuojama įrengti biokuro katilinė neturės neigiamo poveikio paviršinio vandens telkiniams, kadangi PŪV teritorija nėra šiose teritorijose ar jų apsaugos zonose.

9.2.8. PŪV teritorija patenka į Panevėžio miesto I vandenvietės apsaugos zonos 3 juostos b sektorių. Poveikio požeminio vandens telkiniams nebus. Šiluminės energijos gamybos įrenginiai (katilinės) nepatenka į Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ XX skyriuje išvardintų draudžiamų veiklų sąrašą.

10. Priimta galutinė atrankos išvada.

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimta galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai - gamybos, pramonės paskirties pastato – biokuro vandens šildymo katilinės (galia 2×8 MW) statyba, Beržų g. 6B, Panevėžys, – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją apie pranešimo paskelbimą visuomenei tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005-07-15 įsakymu Nr. D1-370 „Dėl Visuomenės

informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, nurodytose visuomenės informavimo priemonėse.

Jūs turite teisę apskusti šią galutinę atrankos išvadą Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo gavimo dienos Lietuvos Respublikos bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktoriaus įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė